

ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงาน
ด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

CONDITION FACTOR OF POTENTIAL DEVELOPMENT AFFECTED TO
FINANCING AND ACCOUNTING OPERATION IN
MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY
NAKHONSITHAMMARAT CAMPUS

บุญญาดา จงละเอียด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการณ์การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการณ์การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้และความเข้าใจในกฎหมาย และด้านคุณค่า จริยธรรมและความเที่ยงธรรม

2. การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ได้แก่ ด้านคุณภาพของผลงาน ด้านปริมาณของผลงาน ด้านการบริหารเวลา และด้านความพึงพอใจ และ

3. ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ได้แก่ ด้านความรู้และความเข้าใจในงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงาน ด้านความมั่นคงก้าวหน้าในงาน และด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน จะเห็นได้ว่าการเพิ่มผลิตภาพที่มีคนเป็นศูนย์กลาง (Human-Centered Productivity) ถือว่าคนเป็นปัจจัยการผลิตที่มีอยู่จำกัดเพียงจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกับ ทุน วัตถุดิบ เครื่องจักร ฯลฯ แต่คนมีความพิเศษและซับซ้อนมากกว่าเพราะคนมีทัศนคติ มีความคิด มีความสามารถที่ถูกนำเข้าไปปะปนให้มีผลต่อการทำงานจึงทำให้สามารถสร้างนวัตกรรมได้ จากความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ แต่ผลลัพธ์ไม่เท่ากัน ความแตกต่างเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม

คำสำคัญ: ปัจจัยเงื่อนไข, การพัฒนาศักยภาพ, การปฏิบัติงาน, การเงินและบัญชี

Abstract

According to condition factor of potential development affected to financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus, the objectives of this research were 1) to study situation of financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus 2) to study potential development financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus and 3) to study condition factor affected to financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus. The study was a qualitative research, in-dept interview and got information from purposive selection who represent from exchequer and property section by 3

groups, 1) financial group 2) account group and 3) property and supplies group included 12 persons.

The results of research are found as follows:

1. To study situation of financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus for example professional knowledge, knowledge and understand of law, ethics and integrity value.

2. potential development of financing and accounting in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus such as job quality, volume of work, time management and satisfaction, and

3. To study condition factor affected to financing and accounting operation in Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonsithammarat Campus such as knowledge and understand of work environment area, relationship with colleagues, job progressive security and motivation to work. It was found that Human – Centered Productivity mean human was production factor that limited source as same as budget, raw materials and machine etc. But human was special, complicated more than anything because of attitude and idea that ability to creative from knowledge, skill and experience to developed work so different people give different results. However, all different results are necessary to develop.

Keywords: Condition Factor, Potential Development, Operation, Financing and Accounting

บทนำ

การเงินและบัญชีถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ถูกนำมาใช้เพื่อการอธิบายผลการดำเนินงานต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีหลักฐานอ้างอิงสามารถตรวจสอบได้โดยเป็น

ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าข้อมูลทางด้านอื่น ระบบบัญชีจึงเป็นแหล่งสะสมข้อมูลที่มีความหมายต่อการดำเนินธุรกิจ เช่น ข้อมูลรายรับ รายจ่าย ต้นทุนการผลิต จำนวนสินค้าที่จำหน่าย จำนวนสินค้าคงเหลือ เป็นต้น การจัดทำระบบบัญชีที่ได้มาตรฐานจะช่วยแสดงสถานะทางการเงินสถานะการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ได้ง่าย และยังเป็นการสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจในอนาคตอีกด้วย (ลัดดา หิรัญญา, 2555) ข้อมูลทางบัญชีมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจในทุกลำดับขั้น นับตั้งแต่ การกำหนดวิสัยทัศน์ เช่น การใช้งบการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของธุรกิจ ให้ผู้บริหารทราบถึงศักยภาพของบริษัทเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของธุรกิจได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ระบบข้อมูลทางบัญชียังถูกนำมาใช้ประกอบการกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์กร รวมไปถึงการวิเคราะห์ต้นทุนและกำไร เพื่อทราบถึงจุดคุ้มทุน อัตราผลตอบแทนทางการเงินจากการลงทุนต่าง ๆ ตามแผนกลยุทธ์ขององค์กรธุรกิจที่ตั้งไว้ ขณะที่ในระหว่างนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติงานจริง ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการสั่งการ และจูงใจพนักงานในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ และใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อตรวจสอบว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน หรือวางแผนใหม่สำหรับระยะเวลาต่อไปให้ดีขึ้นกว่าช่วงที่ผ่านมา (กลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกลภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจ, 2560)

คุณลักษณะของนักบัญชีที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ และเก็บรักษาความลับได้ดี เพราะนักบัญชีเป็นผู้ที่รู้ความเคลื่อนไหวทางการเงินของบริษัทอยู่ตลอดเวลา จึงไม่ควรนำเรื่องดังกล่าวมาเปิดเผย มีความละเอียดรอบคอบ นักบัญชีจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทางบัญชี และเก็บรักษาไว้ในที่ที่ปลอดภัยมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานบัญชีอย่างเต็มเปี่ยม ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับงานบัญชี พัฒนางานของนักบัญชีให้ทันสมัยอยู่เสมอมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ (นิศาชล หวานเปราะ, 2557) นักบัญชีต้องนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง และรวดเร็ว เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจลักษณะของงานบัญชีโดยทั่วไปที่ให้บริการกัน ได้แก่ การรับทำบัญชี การตรวจสอบบัญชี การวางระบบบัญชี การบัญชีต้นทุน การพยากรณ์ทางการเงิน การวางแผนภาษีอากร การบัญชีเพื่อ

การบริหาร เป็นต้น (เฉลิมขวัญ ครุฑบุญยงค์, 2557) โดยนักบัญชีจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก ๆ ดังนี้

1. ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลทางการเงินตามระบบของการบัญชี
2. ทำบัญชีรายรับบัญชีรายจ่ายให้กับองค์กร
3. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทางบัญชี
4. บันทึกการจ่ายเงิน การรับเงิน และธุรกรรมทางการเงิน
5. ทำงบดุล และรวบรวมรายงานการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด
6. จัดแสดงรายรับรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
7. ทำรายงานปิดงบการเงินประจำเดือนให้กับบริษัท

นักบัญชีต้องพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานในหลายด้าน อาทิเช่น ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ การนำความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างสูงสุด และนักบัญชีต้องพัฒนาฝึกฝนความสามารถด้านอื่น ๆ ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายองค์กร ที่มุ่งเน้นการทำงานอย่างเป็นระบบ (โสภาพรรณ ไชยพัฒน์ , อนุชาติ ชูทรัพย์ และสันธยา ดารารัตน์., 2555)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ได้มีการดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านการผลิตบัณฑิต 2. ด้านการวิจัย 3. ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และ 4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมมาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ในการดำเนินงานตามพันธกิจดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง) การดำเนินการโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จะต้องใช้งบประมาณซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการ กระบวนการทางการเงินและงบประมาณของโครงการ/ กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพย่อมจะส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการทางการเงินและงบประมาณ คือ การยืมและส่งคืนเงินยืมทดรองจ่าย เพื่อใช้ในการดำเนินการให้เกิดความคล่องตัว แต่บางครั้งการขออนุมัติยืมและส่งคืนเงินยืมทดรองจ่ายโครงการของสำนักวิชาการ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

เนื่องจากยังไม่มีกระบวนการทำงานที่เป็นมาตรฐาน ทำให้การปฏิบัติงานต้องใช้ดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติงานในการตีความหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการขออนุมัติยืมและส่งคืนเงินยืมทดรองจ่าย ทำให้เกิดความไม่สม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน (Consistent) ประกอบกับบุคลากรเจ้าของโครงการผู้ขออนุมัติยืมยังขาดประสบการณ์การจัดโครงการ จึงทำให้เกิดความผิดพลาดด้านการจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติยืมและส่งคืนเงินยืมทดรองจ่าย เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เงินทดรองจ่าย ซึ่งในบางกรณีที่เป็นโครงการเร่งด่วนหรือมีระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างกระชั้น ผู้จัดโครงการจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ / อุปกรณ์จากร้านค้าที่รับชำระค่าสินค้าซึ่งเป็นวัสดุ / อุปกรณ์ในการดำเนินการเป็นเงินสดเท่านั้นเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินการตามกำหนดเวลา ดังนั้น หากผู้จัดโครงการไม่มีเงินสำหรับสำรองจ่าย ก็จะส่งผลต่อการดำเนินการโครงการด้วย ดังนั้น กระบวนการในการยืมและส่งคืนเงินยืมทดรองจ่ายจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ต่างตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทุกโครงการ / กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช จากการพบเจอปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของการเงินและบัญชี ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อนำไปพัฒนาศักยภาพของนักปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และหาแนวทางการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของสภามหาวิทยาลัย และนำไปสู่การพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในส่วนงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มงานภายใต้ส่วนคลังและทรัพย์สิน จำนวน 3 กลุ่มงาน คือ 1) กลุ่มงานการเงิน 2) กลุ่มงานการบัญชี และ 3) กลุ่มงานทรัพย์สินและพัสดุ ทั้งหมดจำนวน 12 คน เพราะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

2.1 ศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

2.1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

2.1.2 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

2.1.3 ด้านความรู้และความเข้าใจในกฎหมาย

2.1.4 ด้านคุณค่า จริยธรรม และความเที่ยงธรรม

2.2 การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

2.2.1 ด้านคุณภาพของผลงาน

2.2.2 ด้านปริมาณของผลงาน

2.2.3 ด้านการบริหารเวลา

2.2.4 ด้านความพึงพอใจ

2.3 ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

2.3.1 ด้านความรู้และความเข้าใจในงาน

2.3.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงาน

2.3.4 ด้านความมั่นคงก้าวหน้าในงาน

2.3.5 ด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานที่ใช้ในการวิจัย คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ได้เริ่มทำการศึกษาดังแต่เดือนกันยายน พ.ศ.2560 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 รวมระยะเวลา 3 เดือน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการณ์การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า

1.1 ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการบัญชีนั้นว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาความเข้าใจทางการบัญชี เพื่อการดำเนินงานที่ถูกต้อง และการดูแลฐานะทางการเงิน ที่ยอมเยียมในการรักษาความสมดุลทางการเงิน ผู้ปฏิบัติงานด้านการบัญชีแต่ละคนมีสมรรถนะ ที่แตกต่างกันในแต่ละหน้าที่งานรวมถึงประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้นคุณวุฒิทางการศึกษายังไม่สามารถ วัดระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีได้ จึงเกิดแรงผลักดันให้มีการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

1.2 ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ

การศึกษามาตรฐานการเงินและบัญชี องค์ความรู้ที่ควรมีในวิชาชีพบัญชีเพื่อพัฒนานักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถที่เป็น ทักษะสำหรับการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ด้านความสามารถ และทักษะทางวิชาชีพบัญชีควรมั่นในหลักมาตรฐานการบัญชีและจริยธรรมของนักบัญชี มุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้และศักยภาพให้มีการพัฒนาความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคลากรที่ชัดเจน

1.3 ด้านความรู้และความเข้าใจในกฎหมาย

งานของการเงินและบัญชี คือ การวิเคราะห์เกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานต่างของบริษัท เพื่อนำมาบันทึกและรายงานผลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น งบกำไรขาดทุน สำหรับงานที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการบันทึกบัญชี รายละเอียดประกอบงบ และรวมถึงการวิเคราะห์งบให้ผู้บริหารทราบถึงสถานะและปัญหา เพื่อให้สามารถแก้ไขหรือกำหนดนโยบายต่าง ๆ ให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

1.4 ด้านคุณค่าจริยธรรมและความเที่ยงธรรม

ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน หุ่เมเท ดูแลทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัด โดยผู้ทำบัญชีจะต้องจัดให้มีหรือให้คำแนะนำระบบงานบริหารสินทรัพย์ให้เหมาะสมกับขนาดขององค์กรต้องใช้เวลา และทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. ผลการศึกษาพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า

2.1 ด้านคุณภาพของผลงาน

ด้านคุณภาพของผลงานเป็นการบ่งบอกถึงคุณภาพหรือสมรรถนะของนักการเงินและบัญชี อาทิเช่น การรักษามารยาทและระเบียบในที่ทำงาน การสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน การสร้างสัมพันธภาพที่ดี และการสื่อสารในองค์กรหรือในการทำงาน โดยเฉพาะเรื่องการสื่อสารภายในองค์กรนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการตัดสินใจความสำเร็จหรือการล้มเหลวของการทำงานร่วมกันของบุคลากร ทั้งการสื่อสารภายในองค์กรและนอกองค์กร

2.2 ด้านปริมาณของผลงาน

ด้านปริมาณงาน มีความสัมพันธ์ต่อความรับผิดชอบของปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ผลงานสำเร็จตามเป้าหมาย คุณภาพผลงานเชื่อถือได้ผลงานได้มาตรฐาน ปริมาณผลงานของกลุ่ม ทำงานเสร็จทันเวลา และสามารถให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่าง ถูกต้องสมบูรณ์ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความมุ่งมั่น และขยันหมั่นเพียร โดยมีความรับผิดชอบและใส่ใจในการปฏิบัติงานอย่างมีทักษะ ครบถ้วน สมบูรณ์ ทันเวลาตามสัญญาหรือข้อผูกพันของลูกค้าหรือผู้ว่าจ้าง และเป็นไปตามข้อบังคับในเรื่องของความโปร่งใส

2.3 ด้านการบริหารเวลา

การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชีของผู้ทำบัญชี การมีคุณภาพการปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชีมีความสัมพันธ์กับศักยภาพการปฏิบัติงานทางการเงินการบัญชี เพราะกระบวนการจัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อให้งบการเงินมีความ ถูกต้องตามกฎหมายทางการเงินซึ่งแสดงถึงความเที่ยงธรรม ของผู้ทำบัญชีเอง เพื่อให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพ เกิด ประโยชน์ และคุ้มค่ามากที่สุด

2.4 ด้านความพึงพอใจ

การงานที่มีผลต่อความพึงพอใจความสุขและคุณภาพชีวิตคือความภาคภูมิใจในตัวเองที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถนำการปฏิบัติงานของบุคลากร การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาและ

สัมพันธภาพกับบุคลากรในหน่วยงานด้านความสัมพันธ์มีผลต่อความพึงพอใจ ความสุขและคุณภาพชีวิตของบุคลากร รวมถึงงานนั้นออกมามีคุณภาพ

3. ผลการศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงิน และบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่า

3.1 ด้านความรู้และความเข้าใจในงาน

นักบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน บริหารจัดการ จัดระบบงาน อำนาจการ สั่งราชการ มอบหมาย กำกับ แนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผลงาน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ การปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพ เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางบัญชี ให้มีความรู้ความสามารถ มีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน และมีการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

3.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

การช่วยกันสร้างบรรยากาศที่สดใส เอื้ออาทร สามัคคีในที่ทำงาน จะช่วยทำให้เกิดรอยยิ้ม ในที่ทำงาน ทำให้เกิดความสุขและประสิทธิภาพในการทำงานจะช่วยให้องค์กรสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ดี และผลงานที่ดีจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ตนทำ

3.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงาน

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ทั้งในระดับผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา จะทำให้การทำงานมีความราบรื่นมากขึ้น การให้वानใครให้ช่วยเหลือก็ทำได้ง่ายขึ้น เพื่อนร่วมงานจะยอมช่วยเหลือเราด้วยความเต็มใจ เพราะเขารู้อยู่แล้วว่าเราก็พร้อมที่จะช่วยเขา เมื่อคนทำงานที่อยู่ในออฟฟิศเดียวกันพร้อมที่จะช่วยเหลือกัน การดำเนินงานขององค์กรก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.4 ด้านความมั่นคงก้าวหน้าในงาน

ความต้องการความก้าวหน้า และการเจริญเติบโตในการทำงานเป็นสิ่งที่ใคร ๆ ก็ต้องการ หากมีความอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ย่อมมีโอกาสเติบโตในสายงานนั้น ๆ

ได้ ทั้งนี้ควรมีโอกาสในการพัฒนาตนเอง ในการฝึกอบรม และพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและเท่าเทียมกับเพื่อนร่วมงาน สามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม จะช่วยเพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

3.5 ด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน

การเสริมสร้างขวัญกำลังใจของพนักงาน ในองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสบายใจและได้รับการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติให้ มากที่สุด ตลอดจนการสร้างพลังในการปฏิบัติภาระหน้าที่ ของบุคคลหลายฝ่ายให้ความร่วมมือเพื่อสร้างสรรค์และ ช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ ความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคนที่ทำงานอยู่ การยอมรับนับถือคนในกลุ่มการทำงานและเงินเดือนที่เหมาะสมซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการณ์การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติค่อนข้างยากเกี่ยวกับการเงิน การงบประมาณและการบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ เช่น การตรวจสอบหลักฐาน ใบสำคัญคู่จ่ายเงิน ลงบัญชีทำรายงาน การบัญชีรวบรวมรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการขอจัดตั้งงบประมาณ รายรับ-รายจ่ายประจำปีทำหนังสือชี้แจง ได้ตอบ ด้านงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการที่ชัดเจน ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1. ด้านการปฏิบัติการ คือ การจัดทำและปฏิบัติงานด้านเอกสารทางการเงินและบัญชีในระดับต้น เพื่อให้งานเป็นไปอย่างถูกต้อง ตามระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการและตามเป้าหมายที่กำหนด รวบรวมรายละเอียดการจัดทำงบประมาณ เพื่อใช้ประกอบในการทำงบประมาณ ประจำปีของหน่วยงาน และจัดทำแผนการเบิกจ่ายเงิน เพื่อให้การเบิกจ่าย

งบประมาณเป็นไปตามแผนการเบิก จ่ายเงิน และดำเนินการรับ-จ่ายเงินตามหลักฐานการรับจ่ายเงิน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการ รับ-จ่ายเงินเป็นไปอย่างสะดวก ถูกต้องและครบถ้วน

1.2 ด้านการบริการ คือ ให้คำแนะนำตอบปัญหา ชี้แจงเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีแก่เจ้าหน้าที่ระดับ เพื่อถ่ายทอดความรู้ความชำนาญแก่ผู้สนใจ และประสานงานในระดับกลุ่ม กับหน่วยงานราชการ เอกชน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อขอความช่วยเหลือและความร่วมมือในงานการเงินและบัญชีและแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของหน่วยงาน

2. การพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ระดับต้นที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวิชาการเงินและบัญชีภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ในด้านคุณภาพผลงานกับศักยภาพภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี เนื่องมาจากมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของของผู้ทำบัญชีมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีเป็นอย่างมาก เพราะกระบวนการจัดทำบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เพื่อให้งบการเงินมีความ ถูกต้องตามกฎหมาย และทั้งนี้ต้องแสดงถึงความเที่ยงธรรม เพื่อให้ผลงานที่ได้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ และคุ้มค่ามากที่สุด จึงเป็นเหตุผลในการสนับสนุนว่าการปฏิบัติงานด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม ทั้งหมดนี้เป็น การพัฒนาศักยภาพภาพการปฏิบัติงาน ทางการบัญชี เพราะผู้ทำบัญชีมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจในกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม ได้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนงานและผลงานจะมีความถูกต้อง มีคุณภาพทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากผลงานไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ จากศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีด้านปริมาณ ผลงานของผู้ทำบัญชีต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี คือ นักบัญชีปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักความรู้และทักษะทางวิชาชีพ จะทำงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นและเสร็จทันตามกำหนด และทำให้ได้ปริมาณงานเพิ่มมากขึ้น ตามไปด้วย

3. ปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ได้แก่ 1. ด้านความรู้และความเข้าใจในงาน 2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน 3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่ทำงาน 4. ด้านความมั่นคงก้าวหน้าในงาน และ 5. ด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน

สรุป

นักบัญชีทุกคนมีศักยภาพที่มีคุณค่าอยู่ในตัวเอง สามารถฝึกหัดและพัฒนาตนได้ในเกือบทุกเรื่อง มีประโยชน์และคุณค่าต่อตนเอง ผู้อื่น ชุมชน สังคมและบ้านเมือง แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนบุคคลที่จะพัฒนาตนเองได้ จะต้องเป็นผู้มุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงตัวเอง โดยมีความเชื่อหรือแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาตนเองประสบความสำเร็จ เมื่อวิเคราะห์ได้กำจัดจุดอ่อนหรือเสริมจุดแข็งอะไรให้กับชีวิตแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องทำ คือ การประเมินผลดูว่าได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ เพราะอะไรก็ตามที่สามารถวัดได้ ประเมินผลได้ สามารถบริหารจัดการได้ และการประเมินผลจะช่วยให้เราสามารถตั้งเป้าหมายที่ท้าทายเพิ่มขึ้นไปอีก ประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่เราหาจุดอ่อนและจุดเด่นของตัวเองเจอหรือไม่ อยู่ที่ว่าจะยอมรับมันหรือไม่ "ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ เริ่มต้นที่การชนะใจตนเอง" การเพิ่มผลิตภาพที่มีคนเป็นศูนย์กลาง (Human-Centered Productivity) ถือว่าคนเป็นปัจจัยการผลิตที่มีอยู่จำกัดเพียงจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกับ ทุน วัตถุดิบ เครื่องจักร ฯลฯ แต่คนมีความพิเศษและซับซ้อนมากกว่าเพราะคนมีทัศนคติ มีความคิด มีความสามารถที่ถูกนำเข้าไปปะปนให้มีผลต่อการทำงานจึงทำให้สามารถสร้างนวัตกรรมได้ จากความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ แต่ผลลัพธ์ไม่เท่ากัน ความแตกต่างเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำเสนอการปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอข้อเสนอแนะการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 สถาบันการศึกษาควรปรับปรุง หลักสูตรวิชาชีพการบัญชีโดยการเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจและองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

1.2 ควรปลูกจิตสำนึก ในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพบัญชี

1.3 สถานประกอบการควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีเข้า รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและเสริมสร้าง สมรรถนะในวิชาชีพอย่างมีคุณภาพเพื่อส่งผลให้ เกิดความเชื่อมั่นกับผู้รับบริการและสังคม

1.4 ทำให้นักบัญชีได้รับการตื่นตัวและมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษามาตรฐานของนักบัญชีที่มีการปรับปรุงอยู่ตลอด

2.2 การศึกษาในโอกาสต่อไปควรเพิ่มกลุ่มประชากรในด้านอื่นที่มีความสอดคล้องกับการศึกษา

2.3 ระยะเวลาการศึกษาที่ค่อนข้าง จำกัด และเป็นการศึกษาโดยใช้กลุ่มประชากร เป้าหมายอาจจะทำให้ผลของการศึกษาที่ออกมา อยู่ในขอบเขตเฉพาะเรื่องที่ศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กลยุทธ์การบริหารบัญชีเพื่อธุรกิจก้าวไกลภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจ. (2560). เข้าถึงได้จาก

<http://www.classifiedthai.com/content.php?article=3309>.

เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์. (2557). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่น

ในประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 5 กันยายน 2560 จาก

https://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/article_detail.php?ArticleID=

นิตาชล หวานเปราะ. (2557). หลักธรรมาภิบาล และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีผล

ต่อคุณภาพงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ในวิทยานิพนธ์บัญชี มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ลัดดา หิรัญยวา. (2555). นักการบัญชีไทยกับความพร้อมในการใช้มาตรฐานการบัญชีตาม
กรอบมาตรฐานกลุ่มเศรษฐกิจอาเซียน. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2560 จาก
<http://ssruir.ssru.ac.th/bitstream/ssruir/638/1/028-55.pdf>

โสภภาพรณ ไชยพัฒน์ , อนุวุฒิ ชูทรัพย์ และสันธยา ดารารัตน์. (2555). ความคิดเห็น
ลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต. เรียกใช้เมื่อ 15
กันยายน 2560 จาก
http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/RC_RR/2554_Puket_Sopapun.pdf